№ 280. Środa 5. Grudnia 1866. Rok wydania 56.

Z Dodatkami kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesiecznie 1 zł. 40 cent. Z pocztą: kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 c. w. a.

GAZETA LWOWSKA

Insercya w półkolumnie drukiem garmont, 7 centów od wiersza — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Telegram Gazety Lwowskiej.

Nowy York, 3. grudnia. Otwarcie kongresu. Prezydent wzywa kongres, ażeby przyjął dotychczasową politykę. Ameryka remonstruje przeciw zamiarowi Francyi względem odłożenia odwrotu wojsk aż do wiosny, i prezydent spodziewa się, że Francya odpowie swoim zobowiązaniom i oczekiwaniom Ameryki. Załatwienie sprawy Alabamy oczekiwane jest w sposób najprzyjaźniejszy.

Część urzędowa.

(Z urzędowej części Gazety wiedeńskiej.)

Jego c. k. Apostolska Mość najwyższem postanowieniem z 28. listopada b. r. raczył najmiłościwiej pozwolić na przeniesienie w zasłużony stan spoczynku nadlekarza sztabowego pierwszej klasy Dr. Antoniego *Unger*, referenta sanitarnego przy komendzie jeneralnej we Lwowie a zarazem nadać mu w uznaniu wieloletnich i wielce pożytecznych usług order żelaznej korony trzeciej klasy z uwolnieniem od taxy.

(Stan papierowej monety zdawkowej w obiegu będącej.)

Z końcem października b. r. było w obiegu papierowej monety zdawkowej za 7,885.546 zlr.

Z c. k. ministerstwa finansów.

Obwieszczenie.

Dnia 1. grudnia b. r. odbyło się 28. losowanie pożyczki loteryjnej z roku 1839, i wyciągnięto następujące numera seryi:

Wykaz wylosowanych 114 seryi

Numera seryi	Numera obligacyi w nich zawartych od	do	Numera seryi	Numera obligacyi w nich zawartych od	do	Numera seryi	Numera obligacyi w nich zawartych od	do
37	721	740	1768	35341	35360	4096	81901	81920
40	781	800	1771	35401	35420	4106	82101	82120
117	2321	2340	1796	35901	35920	4109	82161	82180
190	3781	3800	1845	36881	36900	4147	82921	82940
198	3941	3960	1852	37021	37040	4375	87481	87500
270	5381	5400	1921	38401	38420	4432	88621	88640
272	5421	5440	1954	39061	39080	4488	89741	89760
394	7861	7880	1987	39721	39740	4621	92401	92420
403	8041	8060	2015	40281	40300	4647	92921	92940
459	9161	9180	2018	40341	40360	4665	93281	93300
474	9461	9480	2037	40721	40740	4706	94101	94120
513	10241	10260	2104	42061	42080	4707	94121	94140
572	11421	11440	2150	42981	43000	4791	95801	95820
626	12501	12520	2165	43281	43300	4801	96001	96020
628	12541	12560	2268	45341	45360	4822	96421	96440
792	15821	15840	2350	46981	47000	4912	98221	98240
801	16001	16020	2403	48041	48060	4944	98861	98880
826	16501	16520	2710	54181	54200	4968	99341	99360
869	17361	17380	2761	55201	55220	5013	100241	100260
886	17701	17720	2888	57741	57760	5091	101801	101820
983	19641	19660	2893	57841	57860	5127	102521	102540
1031	20601	20620	2895	57881	57900	5181	103601	103620
1076	21501	21520	2909	58161	58180	5188	103741	103760
1112	22221	22240	3236	64701	64720	5241	104801	104820
1201	24001	24020	3305	66081	66100	5321	106401	106420
1319	26361	26380	3317	66321	66340	5339	106761	106780
1407	28121	28140	3318	66341	66360	5348	106941	106960
1449	28961	28980	3442	68821	68840	5421	108401	108420
1461	29201	29220	3461	69201	69220	5429	108561	108580
1493	29841	29860	3464	69261	69280	5431	108601	108620
1589	31761	31780	3465	69281	69300	5452	109021	109040
1620	32381	32400	3556	71101	71120	5478	109541	109560
1633	32641	32660	3672	73421	73440	5677	113521	113540
1661	33201	33220	3684	73661	73680	5681	113601	113620
1669	33361	33380	3736	74701	74720	5713	114241	114260
1697	33921	33940	3803	76041	76060	5856	117101	117120
1698	33941	33960	3936	78701	78720	5949	118961	118980
1754	35061	35080	3987	79721	79740	5967	119321	119340

Uwaga. Losowanie obligacyi wyżej wymienionych, zawartych w seryach wylosowanych odbędzie się 1. marca 1867.

Zaraz potem odbyło się 13 losowanie seryi i numerów wygrywających pożyczki loteryjnej z r. 1864 i wyciągnięto numera następujące:

Numera wylosowanych ośmiu seryi:

543 980 1283 1366 1371 2972 3366 3607.

Z tych wylosowanych seryi przypada na zawarty

w numerze seryi	numer obligacyi	wygrana w kwocie złr.	w numerze seryi	numer obligacyi	wygrana w kwocie złr.
543	5	400	1371	7	**2.000**
	8	400		12	400
	11	**1.000**		27	500
	14	500		43	**2.000**
	16	500		52	400
	22	400		53	**1.000**
	32	**1.000**		69	400
	85	400		92	500
	86	400		97	400
980	7	**1.000**	2972	6	500
	10	400		15	**2.000**
	22	400		19	500
	24	500		40	400
	37	400		60	**10.000**
	53	500		82	500
	77	400	3366	8	400
	88	500		29	500
	96	400		49	400
1283	11	500		58	500
	21	400		78	400
	24	**1.000**	3607	9	**5.000**
	26	**25.000**		19	400
	36	400		22	**15.000**
	62	**1.000**		23	500
	88	400		39	400
1366	42	400		43	**250.000**
	46	400		57	400
	50	400		63	400
	64	**5.000**		78	500
1371	3	400		80	400

Na wszystkie powyżej nie wymienione numera wygrywające obligacyi, w seryach wylosowanych zawarte, przypada najmniejsza wygrana w kwocie 145 złr. Wypłata premii nastąpi 1. marca 1867.

Z c. k. dyrekcyi długu państwa.

Część nieurzędowa.

Lwów, 5. grudnia.

„Wiener Abendpost" z 3go b. m. pisze: W tutejszych dziennikach znachodzimy liczne domysły o stosunku Rosyi do Austryi, tak wątłe, tak niepewne, że mogłyby zadziwiać przywiązane do nich poważne artykuły kierujące. My z naszej strony mówiliśmy o tej sprawie podług najlepszej wiedzy i sumienia, i nie mamy powodu odwoływać cokolwiek z naszych twierdzeń. Prawda, że są cytowane korespondencye z dzienników zagranicznych. Ale jak dalece sięga nasza znajomość tego rodzaju produkcyi dziennikarskiej, nie zdaje nam się być jeszcze bynajmniej niewątpliwem, czy właśnie te korespondencye nie należy uważać raczej za skutek rozumowań, zawartych w dziennikach wiedeńskich, niż za ich potwierdzenie. Szybkie mnożenie się pogłosek ma swoją własną teoryę. Ale jak można było z całkiem ogólnego zdania „Jener. Korr." wydania francuskiego, które broni rządu austryackiego przeciw posądzaniu go o agitacye na obcem terytoryum i w stylistycznym dodatku — nie wymieniając nawet Rosyi — wyraża życzenie, by wszystkie inne rządy mogły się czuć równie wolnemi od podobnych agitacyi, — jak można było z tego zdania wyprowadzić rzeczoną kwestyę, tego nie możemy pojąć. — Przy tej sposobności nadmieniamy, ze bezzasadnem jest także podanie, jakoby wysyłanie wojsk austryackich do Galicyi było w zasadzie uchwalone, ale nie nastąpiło skutkiem przedstawień czy wyjaśnień, uczynionych tu ze strony rosyjskiej. Wszystkie odnoszące się do tej sprawy wiadomości dziennikarskie są po prostu zmyślone, a tem samem upada też przywiązana do tych podań pogłoska o wzmocnieniu załogi wiedeńskiej."

I.

Lwów, 4. grudnia. W wczorajszym numerze zamieściliśmy projekt reformy własności i praw propinacyjnych, przez posła Hubickiego jako wniosek do laski marszałkowskiej sejmu krajowego złożony. Projekt znosi bezwarunkowo i bez wynagrodzenia prawo wyrobu trunków, zamierza zaś przelanie praw propinacyjnych na gminy, za wypłatą dzisiejszym właścicielom propinacyi wartości tychże propinacyi w listach zastawnych 5 procentowych, które w 36½ latach umorzone być mają. Fundusz na opłatę procentów i amortyzacyi składać będą gminy, które po upływie 36½ lat staną

się bezwarunkowemi właścicielami propinacyi i przyszłe z niej dochody na cele gminne użyć będą mogły. Że zaś projekt z góry przypuszcza, iż listy zastawne stać będą w kursie wiele poniżej nominalnej wartości i kurs ten w tabeli umorzenia, do projektu dołączonej, na 70% przyjmuje, przeto z takowej różnicy kursu wyrośnie z czasem znaczny kapitał, który użyty być ma na założenie banku krajowego, wsparcie i podniesienie rolnictwa na celu mającego.

Takie są główne zarysy projektu w 11. ustępach po szczególe opracowanego, którego wykonanie i przeprowadzenie, zdaniem naszem, wielkie jednak przedstawia trudności.

Autor projektu w motywach przedwstępnych słusznie uważa iż dochód z propinacyi jest częścią integralną własności gruntowej. Na to każdy się zgodzi, ale z tąd też wypływa, iż dochód ten stanowi część integralną bespieczeństwa, przekazanego wierzycielom na własności gruntowej intabulowanym. Bez widocznej obrazy prawa, bez naruszenia praw osób trzecich, praw żadnemu zaprzeczeniu nie ulegających, wartość propinacyi nie mogłaby być oddaną do rąk dzisiejszego jej właściciela jeno w tym przypadku, jeżeli własność jego gruntowa wolna jest od wszelkiego długu tabularnego, lub jeżeli wierzyciele tabularni na to zezwolą. Nawet umowa o wieczyste przelanie dochodu propinacyjnego na osobę trzecią, nie mogłaby być prawnie zawarta bez interwencyi wierzycieli hipotecznych, bez ich zezwolenia, tym bowiem wierzycielom przysługuje prawo dopilnowania, żeby bezpieczeństwo ich w niczem ani naruszone ani uszczuplone nie było.

Projekt w mowie będący nie czyni wzmianki o wierzycielach hipotecznych, którzy w sprawie przelania własności propinacyi przeważne przecież i stanowcze mają znaczenie. A jednak w całej Galicyi mało jest dóbr ziemskich wolnych od długów hipotecznych, tam zaś gdzie są wierzyciele hipoteczni, łatwo przewidzieć można, iż rzadko gdzie a raczej nigdzie nie zezwolą na zrzeczenie się bezpieczeństwa, jakie im dochód z propinacyi przedstawia, nie zezwolą na podniesienie skapitalizowanego tego dochodu przez dłużnika, z uszczupleniem własnego ich bezpieczeństwa. Nie do rąk więc dzisiejszego właściciela propinacyi ale raczej do rąk wierzycieli hipotecznych primo loco zahipotekowanych, dostaćby się musiała wartość propinacyi, listami zastawnemi spłacać się mająca. W tem zaś znów wielka trudność zachodzi. Bo wierzyciela hipotecznego nie można zmusić do przyjęcia listów zastawnych w nominalnej wartości, kiedy sam projekt przypuszcza iż takowe po 70% a może i niżej stać będą. Trzebaby więc dopłacić w gotówce różnicę kursu, a z kądże się gotówka wziąść ma, kiedy stowarzyszenie dzisiejszych właścicieli propinacyjnych, które według projektu listy zastawne wydawać ma, żadnej gotówki przy zawiązaniu się posiadać nie będzie. Chcąc trudność tę ominąć musianoby przedać listy zastawne po kursie giełdowym, wartość zaś za nie odebraną wypłacić właściwym wierzycielom hipotecznym, którzyby z hipoteki zmazali nie już nominalną wartość skapitalizowanego dochodu propinacyjnego, ale tylko tę sumę, którąby im w gotówce wypłacona być mogła. Łatwo przewidzieć, że natłok do przedaży listów zastawnych propinacyjnych kurs ich znacznie obniży. Będzie to wprawdzie z korzyścią dla stowarzyszenia w ogóle, ze względu na amortyzacyę i wykupno, ale z wielką stratą dla każdego stowarzyszonego po szczególe, który dochód z propinacyi utraci a nie wielką sumę długów hipotecznych zmaże, i ostatecznie daleko mniej zyska na oszczędzeniu opłacanych procentów, niż dochód jaki miał z propinacyi wynosił.

Według naszego zdania każda ustawa, która o przelaniu propinacyi na kogo bądź stanowić będzie, przede wszystkiem prawa wierzycieli hipotecznych uwzględnić musi, pominąć ich nie może.

Po usunięciu trudności z wierzycielami hipotecznemi nasuwa się druga trudność, co do oszacowania wartości propinacyi. Projekt w §. 3. powiada, iż oszacowanie nastąpi przez ustanowione organa, nie powiada jednak kto te organa stanowić będzie, domyślać się tylko można, iż bank krajowy, to jest stowarzyszenie dzisiejszych właścicieli propinacyjnych. Ocenienie wszelako istotnej wartości propinacyi w jakiem miejscu, rzeczą jest nader trudną, prawie niemożliwą, bo dochód z propinacyi zmienia się bardzo często, w skutek rozlicznych okoliczności, które po większej części nie są do przewidzenia. Trudno tu o pewne normalia, bo nawet fasye podatkowe z kilku lat wzięte jeszcze nie wystarczają i pewnego prognostyku na przyszły dochód propinacyjny wysnuć z nich nie można. Jeżeli dochód będzie za wysoko przyjęty na ten czas gminy co propinacyę na siebie przejmować mają, nie będą w stanie uiszczania opłat, będących jedynym funduszem procentów i amortyzacyi przyszłych listów zastawnych, jeżeli znów za nisko, sprzeciwią się temu wierzyciele hipoteczni, którzy w za niskiem ocenieniu propinacyi, na kogo innego przelać się mającej, uszczuplenie praw swoich upatrywać będą. Powie może kto, iż przecież propinacye puszczają się w dzierżawę, a zatem musi być pewna norma do ich ocenienia. To prawda, lecz zważyć potrzeba, że obecne dzierżawy trwają zwykle rok jeden, dwa lub trzy lata, na taki zaś przeciąg czasu łatwiej jeszcze przyszły obrót rzeczy przewidzieć można. Ale któż weźmie na siebie ryzyko na 36 lat, któż się ośmieli powiedzieć co zajść może w tak długim przeciągu czasu? A przecież rezultat tak ryzykownej spekulacyi jak propinacya na 36 lat przejęta, jedyną ma być podstawą listów zastawnych, jedyną rękojmią procentowania ich i amortyzacyi. Nam się wydaje, że listy zastawne propinacyjne wielu amatorów nie znajdą, że do pozbycia bardzo będą trudne, każdy bowiem lękać się będzie o procent, o amortyzacyę, które się na tak nie pewnej podstawie opierać będą.

To jeszcze zważyć potrzeba, że obecni arendarze obok propinacyi w exploatowaniu włościan uboczne zyski mają na widoku. Gmina, która przez 36 lat arendę z propinacyi opłacać ma, w nic podobnego wdawać się nie może, całym jej funduszem do spłacenia arendy będzie tylko czysty zysk na wyszynku trunków, nic więcej. Jeżeli zaś zysk ten nie wystarczy, zkądże gmina weźmie na dopłatę niedoboru łatwo wydarzyć się mogącego? W razie zaś bardzo łatwym do przewidzenia, że gminy w wypłatach zalegać będą, z kądże się zapełnią kasy przyszłego banku krajowego, który procenta od listów zastawnych propinacyjnych opłacać i listy te na drodze wykupu amortyzować ma?

Ale nie na tem kończą się jeszcze trudności w przeprowadzeniu projektowanej reformy własności i praw propinacyjnych. Nastręczy ich jeszcze do przesytu przystąpienie do odkupu propinacyi na rzecz gmin, o którym pomówimy w następnym numerze, w którym także niektóre uwagi nad projektowanym bankiem krajowym zrobimy.

Monarchia austryacka.

Dziesiąte posiedzenie sejmu krajowego z dnia 4. grudnia.

Zagaił posiedzenie Marszałek Książę *Leon Sapieha* o godzinie $11\frac{1}{2}$ przed południem. — Ze strony rządu c. k. komisarz radzca dworu p. *Possinger*. Posłów obecnych 128.

Protokół przeszłego posiedzenia został odczytany i przyjęty.

Do laski marszałkowskiej podane zostały następujące samoistne wnioski:

1) Wniosek p. *Ławrynowicza* o wyjednanie u rządu, ażeby na podgórzu karpackiem dozwolone zostało gminom i pojedyńczym osobom używanie surowicy dla bydła za mierną opłatą.

2) Wniosek p. *Trzecieskiego* tej treści: Wysoki Sejm uchwalić raczy podanie prośby do stóp Tronu Najjaśn. Pana o zniesienie skutków prawnych, jakie cięża na obywatelach Królestw Galicyi i Lodomeryi, tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego, którzy z powodu zawikłań w częściach dawnej Polski pod panowaniem rosyjskiem będących, w skutku orzeczeń sądów cywilnych i wojskowych w latach 1863 i 1864 wydanych są obecnie pozbawieni praw politycznych.

3) Wniosek p. hr. *Golejowskiego* względem przeniesienia prawa własności propinacyjnych, służące właścicielom dóbr tabularnych — niegdyś dominikalnych — na gminy za odpowiedniem wynagrodzeniem uprawnionych. — Wniosek ten obejmuje następujące punkta:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

§. 1. Prawo wyłącznego wyrobu trunków palonych, przysługujące dotąd właścicielom dóbr tabularnych, niegdyś dominikalnych, ustaje bez wynagrodzenia, i staje się wolnym przemysłem ogółu ulegającym przepisom ustawy przemysłowej.

§. 2. Prawo wyłącznego wyszynku trunków przysługujące dotąd właścicielom dóbr tabularnych, niegdyś dominikalnych, przechodzi z każdej majętności dominikalnej, na własność gminy za odpowiedniem wynagrodzeniem.

§. 3. Dotychczasowemu właścicielowi prawa propinacyi należy się za przeniesienie prawa wyszynku na gminę, wynagrodzenie od tej gminy, na którą to prawo przechodzi.

§. 4. Wynagrodzenie oznaczone będzie przez komisye, w każdym powiecie ustanowioną przez Wydział krajowy.

§. 5. Za podstawę do obliczenia przypadającego wynagrodzenia, służyć będzie sześcioletnie przecięcie fasyi podatku dochodowego z propinacyi do r. 1865.

§. 6. Tym sposobem oznaczony dochód roczny wzięty 20 razy, przedstawi kapitał wynagrodzenia czyli wykupu wypłacić się mającego dotychczasowemu właścicielowi prawa propinacyi.

§. 7. Wykup oznaczony wedle §. 4., 5., 6. wypłaconym będzie w obligach 5% proc., wydanych przez Wydział krajowy, za gwarancyą kraju, amortyzowanych przez losowanie według oznaczonego planu, do lat trzydziestu sześciu.

§. 8. Do czasu amortyzowania oblig. 5% prawo wyszynku w każdej gminie administruje i wydzierżawia Wydział krajowy w drodze publicznej licytacyi, najwięcej dającemu; osiągnięty tym sposobem czynsz roczny z prawa wyszynku stanowi w każdej gminie fundusz do opłacania 5% od wydanych oblig. i oraz fundusz do umorzenia przez losowanie wydanych obligów.

§. 9. Gdyby zaś roczny dochód z przeniesionej propinacyi na gminę podług §. 8. nie przynosił takiej kwoty pieniężnej, któraby pokrywała prowizyę 5% od wydanych oblig. dla tej gminy, na którą prawo propinacyi przeniesione zostało, i oraz kwotę na amortyzacyę przeznaczoną, natenczas niedobór ten opłaca w połowie ta gmina, na którą przeniesiona została własność wyszynku czyli propinacyi, z własnych funduszów; — a drugą połowę dawniejszy właściciel tej propinacyi.

§. 10. Gdyby zaś w jakiej gminie roczny dochód z przeniesionej propinacyi na gminę podług §. 8. przynosił wyższy dochód, jak na pokrycie prowizyi 5% od wydanych oblig. i na pokrycie kwotę na amortyzacyę kapitału, oznaczonym jest, natenczas każda roczna przewyżka staje się własnością w połowie tej gminy, na

która prawo propinacyi przeniesionem został; a druga połowa staje się własnością dawnego właściciela propinacyi.

§. 11. Po zupełnem umorzeniu obligacyi za wykup wyszynku wydanych, prawo to przechodzi w nieograniczoną administracyę tej gminy, na którą przeniesione zostało; dochód zaś przedewszystkiem używany być ma na pokrycie wydatków, do których wedle prawa tak gmina, jako też obszar dworski wspólnie przyczyniać się winny.

§. 12. Budynki dworskie służące do wyszynku trunków, będące własnością dzisiejszych właścicieli prawa propinacyi, zostają wyłączną tychże własnością.

§. 13. Przy wypłacie tego wykupu dla zabezpieczenia praw wierzycieli hypotecznych, nastąpi pertraktacya sądowa na wzór pertraktacyi odbytej przy wypłacie wynagrodzenia za zniesione powinności poddańcze.

Przewodniczący komisyi petycyjnej p. *Hubicki* oznajmił, że petycya galic. Towarzystwa gospodarskiego o subwencyę dla szkoły Dublańskiej została odstąpiona komisyi budżetowej, a trzy petycye gminy miasta Krakowa w sprawie języka wykładowego w szkołach oddano komisyi edukacyjnej.

Z porządku dziennego nastąpiło trzecie czytanie wniosku Wydziału krajowego o podatku domowo-czynszowym, który też uchwalony został ostatecznie z poczynionemi przy drugiem czytaniu jego poprawkami. Opiewa on teraz następnie:

„1. Nadane ustawą z dnia 16. sierpnia 1865 czasowe uwolnienie od opłaty podatku domowego, ma być dla miasta Lwowa i Krakowa i wszystkich miast w Galicyi, w których podatek domowo-czynszowy jest zaprowadzony rozciągnięte także na domy nowo wybudowane, odbudowane lub dobudowane, które wykończone będą do końca roku 1869.“

„2. Procent strącony z czynszów przy wymiarze podatku domowo-czynszowego na utrzymanie budynku (sarta tecta) wynosić ma w mieście Lwowie i Krakowie 30%.“

Przy tej sposobności uchwaliła też Izba na wniosek pp. *Grocholskiego* i *Lud. hr. Wodzickiego* sprostowanie protokołu posiedzenia z 26go listopada r. b., gdzie pierwszy ustęp tego wniosku mylnie był przytoczony.

Drugim przedmiotem porządku dziennego było pierwsze czytanie następującego wniosku rządowego o budżecie indemnizacyjnym:

Jaśnie oświecony Książe!

Mam zaszczyt złożyć do łaski Marszałkowskiej załączony preliminarz budżetu funduszów indemnizacyjnych Królestwa Galicyi i Lodomeryi, tudzież Wielkiego Księstwa Krakowskiego na rok słoneczny 1867 wraz z dotyczącemi szczegółowemi wykazami — do odpowiedniego załatwienia w myśl §§. 18. i 22. statutu krajowego.

Według tego preliminarza, zestawionego z uwzględnieniem poprawek uczynionych ze strony wys. c. k. ministerstwa, wynoszą

potrzeby funduszu Galicyi wschodniej	3,639.456 złr.
funduszu Galicyi zachodniej	2,080.738 „
zaś funduszu Wielkiego Księstwa Krakowskiego . .	221.419 „
przeto razem . . .	5,941.613 złr.
Pokrycie 291.489 złr. łącznie z subwencyą rządową bezprocentową w kwocie 2,625.000 złr. i z zaliczką rządową procentową w kwocie 106.190 złr. wynosi	3,022.679 złr.
Okazuje się zatem niedobór	2,918.934 złr.

Rozłożywszy niedobór na sumę rocznych podatków stałych (z wyłączeniem dodatku wojennego) w kwocie prawdopodobnej 5,723.400 złr., wypadnie na każden złr. podatku dodatek po 51 c. wal. austr.

Pozwalam sobie jednak uczynić uwagę, iż preliminarz ten układany był jeszcze w roku 1865, że przeto nie uwzględnia obecnego etatu urzędników użytych do spraw serwitutowych a płatnych z funduszów indemnizacyjnych, — których liczba od listopada 1865, w skutek zwinięcia urzędów obwodowych, znacznie się powiększyła.

Jaśnie Oświecony Książę raczy ze względu na nagłość przedmiotu umieścić to przedłożenie na najbliższym porządku dziennym.

Przyjm Jaśnie Oświecony Książę wyraz mojego wysokiego poważania.

Lwów, dnia 18. listopada 1866.

Gołuchowski m. p.

To przedłożenie rządowe zostało bez czytania szczegółowego preliminarza odesłane na wniosek p. Wężyka do komisyi budżetowej.

Dalej odbyło się z porządku dziennego pierwsze czytanie wniosków: p. *Demkowa* względem rozdzielenia rekrutów i p. *Młockiego* o preparandach nauczycielskich przy szkołach rolniczych. Obadwaj posłowie motywowali dość obszernie swoje wnioski, z których pierwszy przekazany został komisyi administracyjnej, a drugi edukacyjnej.

Rektor uniwersytetu krakowskiego Dr. *Bratranek* składał jako poseł przepisane przyrzeczenie w ręce Marszałka.

W końcu nastąpiły sprawozdania komisyi petycyjnej. Nad petycyami gmin Malawy, Medynia i kilku innych z zażaleniami przeciw różnym opłatom na potrzeby kościelne — przeszła Izba na wniosek komisyi do porządku dziennego. — Przy petycyi pani Wagilewiczowej, wdowy po ś. p. Janie Wagilewiczu, o udzielenie emerytury — postawiła komisya również wniosek względem przejścia do porządku dziennego; ale p. *Koczyński* wniósł, ażeby Izba uchwaliła dla tej wdowy przynajmniej jednorazowe wsparcie w kwocie 200 złr. w. a., i wniosek ten został przy imiennem głosowaniu przyjęty. — Petycye gmin Zalesie, Dębno i kilku innych względem przymusowego zobowiązania od ognia i w innych sprawach prywatnych zostały pominięte przejściem do porządku dziennego. — Nad petycyą obywateli obwodu sandeckiego względem budowy kolei żelaznej od Tarnowa do Koszyc, przeszła Izba do porządku dziennego; drugę zaś część tej petycyi względem wykończenia gościńców krajowych w tym obwodzie została przekazana Wydziałowi krajowemu do zbadania i uwzględnienia. Poseł *Żuk-Skarszewski* stawiał do wniosku komisyi poprawki, ale te pozostały w mniejszości. — Petycyę Konrada Złowodzkiego, pensyonowanego c. k. radcy w sprawie pensyi jego uchylono przejściem do porządku dziennego. Nakoniec petycyę urzędników przy szpitalu u św. Łazarza w Krakowie odesłano do Wydziału krajowego dla uwzględnienia.

Przyszłe posiedzenie zapowiedział Marszałek na czwartek z następującym porządkiem dziennym: 1) Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w sprawie propinacyi. 2) Pierwsze czytanie wniosku p. *Hubickiego* o propinacyi. 3) Pierwsze czytanie wniosku p. *Starucha* o nagrodę za ubicie drapieżnych zwierząt. 4) Pierwsze czytanie wniosku p. *Landesbergera* względem dodatków do podatku domowo-czynszowego.

Posiedzenie skończyło się o godzinie 2. z południa.

Wiedeń, 2go grudnia. *(Nowiny dworu. — Wiadomości bież. ce.)* Najjaś. Państwo znajdowali się dziś o godz. 7 z rana na mszy w kaplicy w Schönarunn. O godz. w pół do 10 Jego Ces. Mość przybył z Schönbrunnu do Wiednia i przyjmował Ich Excelencye panów ministrów Belcrediego, Beusta, Larischa i Johna. Później Najjaś. Pan przyjmował kilku wyższych wojskowych na osobnej audyencyi. O godz. 2 Najjaś. Pan powrócił do Schönbrunnu. Jutro przedpołudniem Jego Ces. Mość będzie udzielać audyencye powszechne.

(Sprostowanie.) Z powodu zamieszczonej w Neues „Frdblt.“ bezzasadnej wiadomości, że „Wiener Journal“ przestaje wychodzić z Nowym Rokiem, „Neues Frdblt.“ został wezwany w myśl ustawy prasowej, aby tę wiadomość odwołał.

(Sejmy krajowe.)

Na posiedzeniu sejmu niższo-austryackiego w Wiedniu z dnia 30. listopada dep. Dr. Felder, Dr. Berger i John, którzy nie byli obecni przy głosowaniu nad adresem z powodu słabości zdrowia, oświadczyli, iż przystępują do adresu. Marszałek sejmu zypytał się jak adres doręczony być ma, w skutek czego dep. baron Tinti wniósł żeby adres złożony był przez deputacyę, składającą się z marszałka, z jego zastępcy Dra Zelinki, i z Wydziału krajowego (Arneth, Brestl, Felder, Dück, Czedik i Sutner). Wniosek dep. Tinti znaczną większością głosów przyjęty został.

Włochy.

(Różne wiadomości.) Paryski „Journal des Debats“ zapewnia, iż Francuzi na zasadzie dokumentów dyplomatycznych Rzym do dnia 12. grudnia opuszczą. Dekret bowiem względem przeniesienia stolicy Włoch z Turynu do Florencyi datowany jest dnia 12. sierpnia 1864 r. Mówią, iż jenerał Fleury zapewnił w Florencyi, że Francuzi Rzym do dnia 12. grudnia opuszczą tak, iż Król Wiktor Emanuel oświadczyć będzie mógł izbom zebranym, że żadne już obce wojska nie stoją na ziemi włoskiej.

Do „Allgemeine Zeitung“ piszą z Rzymu, iż syn pani Stewart powieszonej w północnej Ameryce za udział w zamordowaniu prezydenta Lincolna, wkręcił się do Żuawów papieskich pod imieniem Sainte Marie. Że zaś tak zwany Sainte Marie mocno jest poszlakowany o udział w owem morderstwie, przeto poseł Zjednoczonych Stanów zażądał jego wydania od rządu papieskiego na co rząd ten zezwolił.

Baron Ricasoli zamierzać ma różne zmiany w obsadzeniu posad dyplomatycznych. Ofiarował on poselstwo w Petersburgu dotychczasowemu posłowi przy dworze berlińskim, p. Barral, który proponowanej zamiany jednak nie przyjął. W ministeryum spraw zewnętrznych zaprowadzona być ma osobna dyrekcya spraw politycznych, sam bowiem minister, który dotąd sprawami temi kierował, za nadto obarczony jest różnemi pracami. P. Visconti-Venosta pragnie żeby posadę tę objął p. Artow, który się pod tym względem jeszcze ostatecznie nie zdecydował. P. Blaro, szef gabinetu ministra Visconti-Venosta był przed kilkoma dniami w Paryżu w tajnej misyi, zawiózł p. Nigra list ministra i w tym instrukcyę. Pan Blanc przybył do Paryża na kilka dni przed wyjazdem jenerała Fleury i bawił 48 godzin w stolicy Francyi.

„Italia militare“ powiada, że legioniści węgierscy, którzy dotąd uwolnienia od służby zażądali, rozpuszczeni zostali z wypłatą żołdu sześciomiesięcznego, jako gratyfikacyi.

Korweta austryacka „Arcyksiążę Fryderyk“ przybyła do wód pod Civitavecchia.

KRONIKA.

(Pożary.) W Ostrowie w powiecie Radymieńskim dn. 21. z. m. spaliły się trzy stodoły włościańskie z zapasami zboża. Ogień miał być podłożony.

W Rożniatowie dn. 26. z. m. spalił sią dom włościański z budynkami gospodarskiemi i zapasami zboża, tudzież budynek gospodarski drugiego włościanina. Pierwszy poniósł szkodę na 692 złr., drugi na 152 złr. Ogień miał być podłożony.

W Wiśniowczyku dn. 27. z. m. w nocy spalił się dom włościański z budynkami gospodarskiemi i zapasami zboża. Szkoda wynosi 152 złr. Ogień był podłożony i sprawcy zostali ujęci.

Gospodarstwo, przemysł i handel.

Ceny przeciętne czterech głównych gatunków zboża i innych artykułów w II. połowie miesiaca listopada 1866 były następujace na targach w miasteczkach:

	Miejsce targu:											
	Stanisławów		Halicz		Nadwórna		Tłumacz		Krosno		Rymanów	
	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.	zr.	cen.
	walutą austryacką											
Mec pszenicy . . .	3	90	3	60	4	.	3	75	4	33	5	.
„ żyta . . .	2	80	2	60	2	50	2	45	3	.	3	60
„ jęczmienia	2	11	1	60	2	13	1	50	2	33	2	50
„ owsa . . .	.	80	.	90	1	.	.	70	1	55	1	60
„ hreczki . .	4	70		.	.		.	.	2	60	.	.
„ kukurudzy .	2	52	2	60	3	.	2	40	3	60		.
„ ziemniaków .	1	14	.	80	1	6	.	70	1	.	.	.
Cetnar siana	1	20	.	60	1	50	.	70	1	.	1	.
„ wełny	.	.		.	.	.	.	.	.	-	.	.
„ nasienia koniczu	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Sąg drzewa twardego	6	50	6	.	5	.	5	50	5	50	6	.
„ „ miękkiego	4	.	4	.	4	.	4	50	4	50	4	.
Funt mięsa wołowego	.	10	.	10	.	8		10	.	10	.	10
Mas okowity . . .	.	72	.	45	.	60	.	42	.	60	.	80

Ostatnia poczta.

Praga, 3. grudnia. Na dzisiejszem posiedzeniu rady miejskiej odczytał burmistrz reskrypt ministerstwa policyi, który przyznaje gminie żądane czynności policyi lokalnej, ale odmawia na to subwencyi ze skarbu.

Tryest, 3. grudnia. (Poczta lewantyńska). „Levant-Herald“ donosi na podstawie urzędowych telegramów, że Rosya zaprosiła Anglię i Francyę do porozumienia się w sprawie wyspy Krety.

Florencya, 3. grudnia. Ustanowiono komisyę, dla zbadania kwestyi rekrutacyi i organizacyi armii. — Jenerał Fleury odjechał do Wenecyi.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 4. grudnia.

Hotel George: PP. Hr. Rozwadowski Wład., z Kochanówki. - Hr. Stadnicki Tom., z Lublina. — Dąbrowski Zyg., z Rokietnicy. — Petrowicz Franc., z Wołostkowa. — Winnicki Kaz., z Hodyni.

Hotel europejski: Hr. Starzyński Boj., z Derewni. — Mikulewski Józef. z Krakowa.

Hotel angielski: Reindl Antoni, c. k. pens. major, z Wolicy. — Gorajski Wład., z Moderówki.

Hotel Krynickiego: Waydowski Sew., c. k. porucznik, z Siedmiogrodu.

Hotel Kuhna: Zarzycki Tyt., z Chotylubia.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 4. grudnia.

PP. Dunin-Brzeziński Adam, c. k. przeł. powiat., do Bochni. — Skarbek Borowski Leon, do Tehlowa. — Czajkowski Wal., do Świerza. — Cielecki Włodz., do Wiednia. — Dylewski Mar., do Rolowa. — Radziejewski Edw., do Ditkowiec. — Tuczyński Kaz., do Skoryk. — Zaklika Kaz., do Hawłowic. — Niedźwiedzki Tyt., c. k. pens. podpor., do Kłodzienka.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. grudnia 1866.

Pora	Barometr w mierze par. sprow. do 0° Reau.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru		Stan atmosfery
	'''					
7. god. zrana	328.94	. 1.5	87.9	południowy	sl.	pochmurno
2. god po poł.	3:8 01	+ 0.3	83.9	„	„	„
10.god.wiecz.	327 67	— 1.7	87.7	„	„	„

W nocy śnieg 8'''.

TEATR.

Dziś (przedstaw. polskie.) Drugi *koncert* p. Marka *Sokołowskiego* na gitarze; poprzedzi: **„Powrót z Afryki, czyli Piętro wyżej“**, komedya w 1 akcie z franc.

Jutro (przedstaw. niem.) **„Coscoletto“**, nowa operetka komiczna w 2 aktach; **„Zehn Mädchen in Uniform“**, krotochwila ze spiewami w 1 akcie.

Kurs Lwowski.

Dnia 4. grudnia.		gotówką		towarem	
		zł.	c.	zł.	c.
Dukat holenderski	wal. austr.	5	99	6	06
Dukat cesarski	„ „	6	05	6	12
Półimperyał zł. rosyjski	„ „	10	40	10	58
Rubel srebrny rosyjski	„ „	1	93	1	98
„ papierowy rosyjski	„ „	1	70	1	72
Talar pruski	„ „	1	90	1	92
Polski kurant i pięciozłotówka . . .	„ „	—	—	—	—
Galicyj. listy zastawne w. a. za 100 zł.	bez kuponów	74	23	74	97
„ „ „ m. k. za 100 zł.	bez kuponów	77	94	78	69
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	66	67	67	33
5 % Pożyczka narodowa	bez kuponów	66	38	67	13
Akcye gal. kol. żelaz. Karola Ludwika	bez kuponów	219	67	222	33
Akcye kolei lwowsko-czerniowieckiej		184	—	186	33

Telegrafowany kurs wiedeński.

Dnia 4. grudnia.	złr.	kr.
5 % Metaliki	57	80
5 % pożyczka narodowa	66	55
Losy z 1860 roku	80	25
Akcye banku wiedeńskiego	711	—
„ „ kredytowego	151	20
Londyn, 10 funtów szterlingów	128	75
Srebro	127	50
„ towarem	—	—
Dukat pojedyńczy	6	$10^1/_2$

Uwiadomienie.

Podpisany wydział miejscowy ma zaszczyt podać do wiadomości wszystkich P. T. panów urzędników we Lwowie i okolicy, tak rządowych jak i prywatnych, którzy przystąpili lub zamierzają przystąpić jako członkowie do pierwszego powszechnego stowarzyszenia urzędników, następujące szczegóły o rozwoju tutejszej filii i o stanie jej czynności z d. 1. grudnia 1866:

W ogólności stan lwowskiej filii pierwszego powszechnego stowarzyszenia urzędników jest widocznie pomyślny. Pomimo nieprzyjaznych stosunków, członków ciągle przybywa i liczba ich wynosi już 332.

Wykazy członków można przejrzeć u oddziale administracyjnym gdzie także sprzedają się po 5 c.

Dalsze deklaracye względem przystąpienia przyjmują się z wszelką gotowością przyczem zgłaszający się otrzymują żądane wyjaśnienia i pomoc. Przyjmowanie jednak na rok bieżący zamyka się z d. 24. grudnia.

Oddział zabezpieczenia życia liczy już 63 uczestników, którzy celem polepszenia losu swego i swoich rodzin poczynili zabezpieczenia według taryf I. a, I. b, II. b, II. d i III. a. Kapitał zabezpieczony we Lwowie ważnemi policami wynosi 42.300 złr., a nadto oddział zajmuje się zabezpieczeniem 2 pensyi emerytalnych. Prócz tego wypełniono niedawno we Lwowie zawartą umowę, co do wypłaty zabezpieczonego na wypadek śmierci kapitału 400 złr. na rzecz wdowy po jednym z uczestników stowarzyszenia urzędników.

Wydział miejscowy poczytuje sobie za obowiązek prawdziwie koleżeński, radzić usilnie wszystkim urzędnikom, będącym ojcami rodzin a nie posiadającym majątku, aby przystępowali do oddziału zabezpieczenia w powszechnem stowarzyszeniu urzędników, co z powodu niskich taryf nie wymaga wcale znacznych ofiar a z drugiej strony znaczne wpływy z premii opłacanych są doskonałą rękojmią, że umowy asekuracyjne będą przez stowarzyszenie urzędników dotrzymane.

Spółka zaliczkowa powszechnego stowarzyszenia urzędników we Lwowie, zawiązana dopiero 15. października 1865 doszła z d. 1. b. m. do następującego stopnia rozwoju:

Należało do niej 153 uczestników, którzy subskrybowali 247 wkładek częściowych w sumie 12.350 złr. i na to złożyli już 2907 złr. 94 c. Udzielono z tego urzędnikom prywatnym i publicznym 33 zaliczek w kwotach od 20 do 200 złr. razem w sumie 1798 złr. i znajduje się jeszcze w zapasie do tego celu funduszu 2181 złr. 55 c., z którego mogą korzystać uczestnicy spółki, o ile na to co do nich pozwalają warunki statutami określone.

W końcu zasługuje na wspomnienie punktualność wszystkich w zwrocie pobranych zaliczek, tudzież niepłonna nadzieja, że z czynności zaliczkowych wyniknie w roku bieżącym dywidenda pomiędzy wszystkich członków spółki, co zawdzięcza się po większej części uczynności kilku członków stowarzyszenia, którzy pełnią czynności bezpłatnie i tym sposobem przyczyniają się do znacznej oszczędności w kosztach zarządu.

Lwów, 1. grudnia 1866.

Za wydział miejscowy pierwszego powszechnego Stowarzyszenia urzędników monarchii austryackiej we Lwowie.

Przełożony: *Józef Jeitteles*,
c. k. radzca finansowy.

Odpowiedzialny Redaktor Adolf Szudyński.

Z c. k. galic. drukarni rzadowej.